

Liburuak

KRITIKA

Olagarro bat bainuontzian.

Testua: Leire Bilbao. Irudiak: Morkots.
Elkar.

32 orrialde. 6,30 euro.

Haur eta gazte literatura

Xabier Etxaniz Erle

Maskota bitxiarena

MIKEL GAZTETXOA dugu istorio honetako narratzailea. Aitak egun batean arrantzara joango direla esaten dio eta horrela, ekin-tza xume eta sinple horretatik abiatuta, hainbat eta hainbat gerta-kariren lekuko izango gara.

Oker ez banago hau da Jose Mari Morcillo “Morkots”-ek ilustratu duen aurreneko liburuetako bat eta aipagarria da testuaren eta irudiaren garrantzia lan guztian. Izan ere, ez gaude album baten aurrean baina irakurketa prozesuan edo liburuetako garapen bat egin beharko bagenu hauxe izango litzateke albumaren ondorengo urratsa. Irudi asko eta testu gutxi izan arren idatzizkoak badu-eta autonomia. Hori bai, kasu honetan irudia, zenbaitetan, testua baino harantzago doa informazio aldetik –haitzetara iritsi eta arrantzan hasten direnean bezala, ikusgarria da aitaren aurpegia eta larritasuna, Mikelen egoera lasai eta alaiaren parean–.

Mikel eta aita arrantzara doaz, eta legatz edo bisigu bila ari badira ere, azkenean olagarro bat harrapatuko dute. Aitak aitona-ri buruzko komentario bat egingo du –bere galiziar errezeta sekretua proban jarri ahalko duela– baina Mikelen asmoak beste alde batetik doaz. Mikeli ez diote maskotarik edukitzen uzten etxean, ez katurik ez zakurrik, baina inork ez dio ezer esan olagarroroi buruz. Eta horrela Erro, izen horrekin bataiatu baitu Mikelek olagarroa, Mikelen maskota izango da.

Jakina, amari ez dio graziaz egingo bainatzera joan eta olagarroroi aurkitzea bainuontzian; eta etxean zeuden arrainak –uron-tzian zeudenak– desagertu egingo dira Erro han ondoan egon eta gero. Aitonak ere borrokaren bat edo beste izango du Erroekin, eta azkenean irtenbidea bilatuko dute –hobe izango litzateke esatea amak inposatzen duela irtenbidea– olagarroarentzat.

Narrazio laburra dugu, egun batean jazotakoak biltzen ditu, baina, hala ere, kontu asko aipatzen ditu. Idazkera, erritmoa, bildumaren ezaugarriek markatzen dute. Irudiez osaturiko orriak, testu gutxiarekin, ideia nagusiak aipatuz eginiko umore kutsuko narrazioa.

Argumentua ez da berria –G. Durrelli irakurriak dizkiogu antzekoak, esaterako– baina Bilbaok ederki lortu du ipuinari dagokion tonua eta amaiera orijinala eta logikoa bilatzen, lastima irudien artean dagoen desoreka. Batzuetan –lehen planoetan– galdu egiten baitute, eta besteetan, aldiz, nahiko lortuak direlako.

Edozein modutan, *Olagarro bat bainuontzian* nahiko liburu interesgarria da, gustura irakurtzen den istorioa izateaz gain ederki eginak dituelako tonua, erritmoa eta irudi eta idatziaren arteko oreka. ■

Iruñeko literatur lehiaketetako idazlanak

Iruñeko Udalak liburu batean argitaratu ditu 2006tik 2009ra bitartean antolatutako literatur lehiaketetan saritutako lanak. Egile berriendako literatur lehiaketa, haurrentzat egindako antzerki testuena eta Iruñeko gazteei zuzendutakoa. Gainera, “Artista gazteak” lehiaketetan irabazle suertatu ziren lanen irudiekin jantzi dituzte testuak, edizio dotorea osatzeko. Narrazio laburrak, poemak, bertsoak eta antzerki testuak daude liburuan. Nafarroako luma berrien harrobia osatzen dute, besteak beste, ondorengoek: Iñaki Berzal, Eneko Aizpurua, Gorka Urbizu, Ander Perez, Ziargi Etxarte, Ander Fuentes, Julio Soto, Irantzu Bergara, Amaia Lopez, Ane Gonzalez, Saioa Alkaiza, Ainara Esteves, Leire Erbiti... ■

Iruñeko Udalaren literatur lehiaketak.
Batzuen artean.
Iruñeko Udala.
429 orrialde.
10 euro.

Juan Mari Lekuonari omenaldia

Euskaltzaindiaren Iker saileko azken liburua Juan Mari Lekuona zenari eskaini diote. 2005ean zendu zen euskal idazle eta apaiz oiartzuarra, arrasto sakona utzi duten hainbat literatur lan ondare utzita. Andres Urrutia euskaltzainburuak egin du liburuaren hitzaurrea, oso modu pertsonalean egin ere: Urrutiak gogora ekarri du akademiaren osoko bilkuran Lekuonak hitza hartzeko egin zion keinua; baita bukatutakoan nola zoriundu zuen ere. Liburuan aurrera egin da, berriz, Iñaki Aldekoa, Xabier Altzibar, Ur Apalategi, Gorka Aulestia, Jon Casenave, Juan Kruz Igerabide eta beste hainbaten idatziak. ■

Juan Mari Lekuonari omenaldia.
Batzuen artean.
Euskaltzaindia.
443 orrialde.
18 euro.